

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie ze skargi: S. G. i G. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu VI ACa 355/21 toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 czerwca 2023 r.,

1. odrzuca skargę;

2. nakazuje zwrot od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Warszawie na rzecz skarżących kwoty 200,00 (dwieście) złotych uiszczonej tytułem opłaty sądowej od skargi.

UZASADNIENIE

S. G. i G. K. 21 listopada 2021 r. udzielili r.pr. P. C. pełnomocnictwa do reprezentowania ich przed sądami wszystkich instancji we wszelkich sprawach związanych lub wynikających z zawarcia umowy o kredyt hipoteczny z Bank S.A. w W.

Sąd Apelacyjny w Warszawie 12 grudnia 2022 r. w sprawie VI ACa 355/21 wydał wyrok, w którym zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo w całości (I), zasądził od powodów na rzecz pozwanej 8100 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (II), nieuiszczone opłaty przejął na rachunek Skarbu Państwa (III).

Pismem wniesionym 7 kwietnia 2023 r. S. G. i G. K. – reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika – zażądali m.in. stwierdzenia, że w postępowaniu VI

ACa 355/21 toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie nastąpiła przewlekłość postępowania.

Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z 4 maja 2023 r., VI ACa 355/21 postanowił uzupełnić wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 12 grudnia 2022 r. poprzez podanie w punkcie pierwszym tego wyroku po słowach „w całości” słów „i zasądza od S. G. i G. K. na rzecz Bank S.A. w W. 10.817 zł tytułem kosztów postępowania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlegała odrzuceniu bez merytorycznego badania z uwagi na fakt, że wniesiona została po prawomocnym zakończeniu postępowania, którego stwierdzenia przewlekłości domagają się skarżący, a nadto wniesiona została przez pełnomocnika nieuprawnionego do zastępowania mocodawców przed Sądem Najwyższym. Powyższe okoliczności w ostateczny sposób przesądzają o niedopuszczalności wywiedzionej skargi, co skutkuje jej odrzuceniem *a limine*.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (dalej jako: „u.s.p.”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Przy czym zwrot „rozstrzygnięcie kończące sprawę”, którym ustawodawca posługuje się w art. 2 ust. 1 u.s.p., oznacza w praktyce prawomocne zakończenie postępowania. Stanowi ono nieprzekraczalną cezurę dla skutecznego wniesienia skargi na przewlekłość.

Sąd Najwyższy 28 marca 2013 r. podjął uchwałę (7), sygn. III SPZP 1/13, zgodnie z którą w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki ocenie pod kątem przewlekłości podlegają zarzuty skarżącego odnoszące się do przebiegu postępowania, od jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia, niezależnie od tego, na jakim etapie postępowania skarga została wniesiona. W konsekwencji za niedopuszczalną temporalnie należy uznać skargę mającą za przedmiot postępowanie VI ACa 355/21, które w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie zakończyło się z momentem wydania przez Sąd Apelacyjny 12 grudnia 2022 r. orzeczenia rozstrzygającego o zasadności apelacji wywiedzionej przez pozwaną stronę.

Zgodnie z przepisem art. 363 § 1 k.p.c., orzeczenie sądu staje się prawomocne, jeżeli nie przysługuje co do niego środek odwoławczy lub inny środek zaskarżenia. Biorąc pod uwagę okoliczność, że postępowanie w sprawie VI ACa 355/21 zostało prawomocnie zakończone w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie 12 grudnia 2022 r., a pismo mające stanowić skargę na przewlekłość wniesione zostało 7 kwietnia 2023 r., to jest ono niedopuszczalne i jako takie podlega odrzuceniu *a limine*.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie jest okoliczność, że Sąd Apelacyjny w Warszawie 4 kwietnia 2023 r., VI ACa 355/21 wydał postanowienie w przedmiocie uzupełnienia wyroku z 12 grudnia 2022 r. w sprawie VI ACa 355/21 o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, gdyż nie było ono orzeczeniem rozstrzygającym o istocie sporu.

Z takim stanowiskiem koresponduje treść art. 5 ust. 1 u.s.p., zgodnie z którym skargę wnosi się w toku postępowania w sprawie. Wniesienie skargi powinno zatem nastąpić w czasie trwania postępowania, zatem nie później niż do jego prawomocnego zakończenia. Cel ustawy o skardze na przewlekłość, wyrażający się dążeniem ustawodawcy do zapewnienia odpowiedniej dynamiki postępowania poprzez wyposażenie sądu rozpoznającego skargę w kompetencje do: stwierdzenia stanu przewlekłości (art. 12 ust. 2 u.s.p.), zalecenia sądowi *meriti* podjęcia odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie (art. 12 ust. 2 zdanie 1 u.s.p.), przyznawania od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego sumy pieniężnej

w przypadku uwzględnienia skargi (art. 12 ust. 4 zdanie 1 u.s.p.), z przyczyn oczywistych nie może zostać zrealizowany, gdy postępowanie zostało prawomocnie zakończone. W utrwalonym już orzecznictwie Sądu Najwyższego przesądzo, że czynności podejmowane po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie nie mogą być objęte zakresem skargi na przewlekłość postępowania (tak też postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 stycznia 2015 r., III SPP 234/14; 15 grudnia 2015 r.; III SPP 28/15; 27 października 2015 r., III SPP 24/15; 24 września 2014 r., III SPP 205/14, OSNP 2016 Nr 7, poz. 96).

Nadto, zgodnie z art. 8 ust. 2 u.s.p., w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy.

Wniesiona przez S. G. i G. K. skarga dotyczy postępowania cywilnego toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygn. akt I ACa 355/21. W niniejszej sprawie odpowiednie zastosowanie znajdują zatem przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 1805; dalej jako: k.p.c.).

Stosownie do art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, a w sprawach własności intelektualnej także przez rzeczników patentowych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji.

Tymczasem w imieniu skarżących wniósł pismo stanowiące skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki pełnomocnik nieumocowany do zastępowania ich przed Sądem Najwyższym, zatem nie uczyniono zadość obowiązkowi wynikającemu z art. 87¹ § 1 k.p.c. W konsekwencji wywiedziona skarga jest niedopuszczalna z mocy ustawy i jako taka podlega odrzuceniu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 2 października 2019 r., I NSP 103/19; 16 kwietnia 2019 r., I NSP 5/19; 21 marca 2019 r., I NSP 1/19; 19 czerwca 2017 r., III SPP 32/17).

Wobec powyższego Sąd Najwyższy, na podstawie art. 5 ust. 1 oraz art. 8 ust. 2 u.s.p. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 87¹ § 1 k.p.c., orzekł jak w pkt 1 sentencji.

Artykuł 17 ust. 3 u.s.p. stanowi, że uwzględniając lub odrzucając skargę, sąd z urzędu zwraca uiszczoną od niej opłatę. W konsekwencji zatem, Sąd Najwyższy orzekł, jak w pkt 2 sentencji.

(NM)

[ł.n]